

تاثیر روش تدریس مشارکتی بر جامعه پذیری دانش آموزان از دیدگاه معلمان و اولیای دانش آموزان

(مطالعه موردی: دانش آموزان دوره ابتدایی پیرانشهر)

دکتر کمال آفانی^۱، رحیم علیزاده^۲

^۱ دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مهاباد، گروه علوم تربیتی، مهاباد، ایران

چکیده

هدف از این پژوهش تاثیر روش تدریس مشارکتی بر جامعه پذیری دانش آموزان از دیدگاه معلمان و اولیای دانش آموزان (مطالعه موردی: دانش آموزان دوره ابتدایی پیرانشهر) بود. روش این پژوهش از نوع توصیفی-پیمایشی توصیفی-همبستگی می باشد. این پژوهش در زمره مطالعات میدانی قرار دارد. جامعه آماری این تحقیق والدین و معلمان دانش آموزان ابتدایی شهرستان پیرانشهر بود. که تعداد معلمان ابتدایی شهرستان پیرانشهر برابر آمار اخذ شده از اداره آموزش و پرورش شهرستان پیرانشهر ۵۳۰ نفر می باشد، همچنین تعداد والدین برابر با ۱۵۴۰ نفر بود. تعداد نمونه با استفاده از فرمول کوکران در سطح خطای ۵ درصد ۳۲۴ نفر به دست آمد که این تعداد به روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات در این تحقیق، پرسشنامه می باشد. بدین منظور برای سنجش روش تدریس گروهی از پرسشنامه کینز (۱۹۹۹) و برای سنجش جامعه پذیری از پرسشنامه استیفن (۲۰۰۳) استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از روش تحلیل مسیر به کمک نرم افزار لیزرل انجام شد. نتایج نشان داد که روش تدریس مشارکتی بر جامعه پذیری دانش آموزان تاثیر دارد.

واژه های کلیدی: تدریس مشارکتی، جامعه پذیری، قانون پذیری.

مقدمه

با پیشرفت جوامع و گذر از جامعه سنتی به سوی جامعه مدرن در کارکردهای نهادهای جامعه پذیری تغییرات شگرفی ایجاد شده است. نهاد خانواده که اصلی ترین منبع جامعه پذیری افراد در دوران سنت بود کارکردهایش را به دیگر نهادها مانند رسانه و مدرسه انتقال داده است و کمتر نظاره گر جامعه پذیری افراد است و در این راستا با توجه به پیچیدگی های حاصله از دوران گذر، بیشتر شاهد جامعه پذیری ناقص افراد جامعه و به تبع آن قانون گریزی و ناهمخوانی و در یک کلام بی نظمی را شاهد هستیم. توسعه زندگی شهری،

گسترش بی رویه مهاجرت ها از روستاها به شهرهای بزرگ، افزایش حاشیه نشینی در شهرها، فراوانی مشکلات اقتصادی و جوان بودن جمعیت زمینه ساز افزایش آسیب های اجتماعی به ویژه در شهرها شده است و این امر نیز بر کاهش میزان نظم و انضباط در جامعه به طرز قابل توجهی اثر می گذارد (طهماسبی و علمی، ۱۳۹۳).

به اعتقاد جامعه شناسان، جامعه پذیری روندی است که فرد را برای زندگی گروهی آماده می کند و نقشی اساسی در شکل گیری شخصیت، نگرش و رفتار فرد دارد. به عبارت دیگر، فرآیندی است که طی آن هر فردی راهکارهای ارائه شده از جانب یک اجتماع معلوم یا گروه های اجتماعی را یاد می گیرد تا بتواند در آن جامعه کارکرد داشته باشد (دسترنج، ۱۳۹۲). با توجه اهمیتی که جامعه پذیری در بعد فردی و روانی بر همخوانی نوجوان تاثیر دارد، در سلامت نوجوان از بعد فردی - روانی تاثیر دارد. این امر در مراحل بعدی زندگی نوجوان موثر است. چرا که نوجوان سالم، جوان سالم و خانواده ی سالمی تشکیل می دهد و این خانواده ی سالم نسل آینده ی سالم و در نتیجه جامعه ای سالم با افراد سالم از نظر جسمی - روحی را منجر می شود؛ و هزینه های کنترل اجتماعی در جامعه کاهش می یابد. در مجموع موارد ذکر شده در توسعه و سیاست گذاری اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جامعه تاثیر فراوان دارد. امر جامعه پذیری از دوران خردسالی آغاز می شود و از همان اوان کودکی، یادگیری نظم در امور را تسهیل می کند. همچنان که گوتمن اشاره کرده است منضبط شدن یکی از حقایق زندگی است؛ بخشی از فرآیند رشد و بزرگ شدن انسان است (گوتمن، ۱۳۹۰).

اهمیت جامعه پذیری در موفقیت حال و آینده دانش آموزان و نقش مدرسه در جامعه پذیر کردن دانش آموزان، دولت ها را بر آن داشته است که از آغاز دوران کودکی و تحصیلات ابتدایی در پی جامعه پذیر کردن دانش آموزان برآیند. بعدی که دولت ها می کوشند تا با سرمایه گذاری بر روی آن به اهداف درازمدت خود در آینده نایل آیند. در این میان مدارس نیز این نقش را به شیوه های مختلفی انجام می دهند. به نظر می رسد یکی از عوامل موثر در این ارتباط روش های تدریس در مدرسه باشد که روش تدریس مشارکتی یکی